บทความ ๔๒/๒๕๖๒
วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เรื่องหมู ๆ

เป็นเรื่องของการทำมาหาเลี้ยงชีพ แต่บังเอิญไปส่งกลิ่นรบกวนชาวบ้านจนเหลือจะทน ก็เลยถูกร้องเรียนทั้งหนังสือและทางโซเชียล แทบไม่มีที่ยืน ทำอย่างไรดี

นางอู๊ดมีหนังสือถึงเทศบาลตำบลหว้านใหญ่ แจ้งว่าตนเองเป็นผู้ประกอบกิจการเลี้ยงสุกร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้วก็ถูกร้องเรียนเรื่องกลิ่นมูลสุกรและน้ำเน่าเหม็นมาโดยตลอด แต่ไม่ทราบว่าใครเป็นคนร้องเรียน จึงขอข้อมูลข่าวสารรายชื่อผู้ร้องเรียน ผลการดำเนินการของเทศบาลตำบลหว้านใหญ่ และรายละเอียดทั้งหมดของผู้ร้องเรียนร้องทุกข์ทางเฟสบุ๊คในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เวลา ๒๐.๐๒ น. ซึ่งเทศบาลตำบลหว้านใหญ่แจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เปิดเผยได้ให้นางอู๊ด ส่วนรายชื่อบุคคลที่ร้องเรียนเปิดเผยให้ไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๔) (๕) และ (๖) นางอู๊ดจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เทศบาลตำบลหว้านใหญ่มีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เทศบาล ฯ ได้รับเรื่องร้องเรียนจากราษฎรว่าได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นมูลสุกรและน้ำเน่าเหม็น ได้ตรวจสอบร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปเป็นโรงเรือนก่อสร้างยังไม่เสร็จ ไม่มีระบบจัดการน้ำเสีย ปล่อยน้ำเสียเจิ่งนอง ส่งกลิ่นเหม็นและมีแมลงวัน ได้แนะนำการแก้ปัญหา ซึ่งก็ได้รับทราบและจะแก้ไขต่อไป แต่ก็ไม่เป็นไปตามตกลง ต่อมาก็มีเรื่องร้องเรียนอีกจึงมีคำสั่งให้หยุดกิจการ ต่อมานางอู๊ดซึ่งอาศัยอยู่บ้านเดียวกับผู้ถูกร้องเรียน เปลี่ยนหน้าไปขออนุญาตใหม่ เทศบาล ฯ ก็อนุญาต แต่ให้เลี้ยงได้แค่ ๒ – ๓ ตัวและต้องทำความสะอาดคอกหมูทุกวัน ปัญหาเดิมก็ยังไม่จบ และยังขอเลี้ยงเพิ่มเป็น ๑๕ – ๒๐ ตัว เทศบาลเห็นว่าเพื่อไม่ให้กระทบกับชีวิตและสุขภาพของชาวบ้าน จึงไม่อนุญาตให้เลี้ยงเพิ่มเติม ต่อมาเทศบาล ฯ ได้รับเรื่องร้องเรียนทางเฟสบุ๊ค จึงเรียกให้ไปพบเพื่อเปรียบเทียบปรับ ก็ไม่ไป เทศบาล ฯ จึงไปแจ้งความ นางอู๊ดจึงขอทราบชื่อบุคคลที่ร้องเรียน ซึ่งก็ได้แจ้งข้อมูลในส่วนที่เปิดเผยได้ให้แล้ว ต่อมาพนักงานสอบสวนมีหนังสือขอทราบรายชื่อผู้ร้องเรียน เพราะนางอู๊ดไปขอให้พนักงานสอบสวนขอให้แทน เทศบาลก็ได้แจ้งพนักงานสอบสวนไปว่าแจ้งให้นางอู๊ดทราบเท่าที่เปิดเผยได้ไปแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายชื่อบุคคลที่ร้องเรียนหากเปิดเผย ต่อไปจะไม่มีผู้ใดกล้าให้ข้อมูลการกระทำผิดกฎหมายต่อราชการ อาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ การที่เทศบาลตำบลหว้านใหญ่ปฏิเสธการเปิดเผยรายชื่อบุคคลที่ร้องเรียนจึงถูกต้องแล้ว ส่วนข้อมูลข่าวสารวัน เดือน ปีที่ร้องเรียน สาเหตุที่ร้องเรียน ผลการดำเนินการของเทศบาลตำบลหว้านใหญ่ และข้อมูลการร้องเรียนของผู้ร้องเรียนร้องทุกข์ทางเฟสบุ๊ค เมื่อเทศบาลตำบลหว้านใหญ่ชี้แจงว่าได้เปิดเผยให้นางอู๊ดทราบแล้ว ก็ไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัย จึงให้ยกอุทธรณ์

เป็นอย่างไรครับ เรื่องหมูแต่ไม่หมูครับ เรื่องนี้มี ๒ คนนะครับ คือญาตินางอู๊ดที่ถูกร้องเรียนตอนแรก และนางอู๊ดที่ถูกร้องเรียนต่อเนื่องและใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสาร มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๕๘/๒๕๖๒)

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

บทความ ๔๑/๒๕๖๒

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ขอตรวจสอบการใช้จ่ายเงินหน่อย

เป็นเรื่องการขอตรวจสอบงบประมาณการเงินในการจัดฝึกอบรมให้กับเด็กสายกฎหมาย ซึ่งแต่ละปีมีจำนวนมาก หน่วยงานนี้ไม่ใช่กระทรวง กรม หรือท้องถิ่น แล้วพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เข้าไปดูแลได้ไหม

นายฎีกามีหนังสือถึงสภาทนายความ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณการเบิกจ่ายเงินของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาทนายความ ที่จัดฝึกอบรมแก่นักศึกษาเพื่อสอบใบอนุญาตทนายความ จำนวน ๖ รายการ ในช่วงเวลาที่นายอุทธรณ์เป็นนายกสภาทนายความ ฯ จนถึงปัจจุบัน แต่สภาทนายความปฏิเสธด้วยเหตุผลว่า เป็นการบริหารภายในองค์กรตามข้อบังคับสภาทนายความ ฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งเอกสารที่ขอมีอยู่ในงบดุลและงบการเงินในเอกสารรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่แจกให้สมาชิกและนายฎีกาด้วยแล้ว จึงไม่ให้ตรวจดูหรือถ่ายเอกสารตามที่ขอ นายฎีกาจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สภาทนายความมีหนังสือขอเลื่อนการส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณา เนื่องจากอยู่ระหว่างจัดการเลือกตั้งนายกสภาทนายความ และจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ประกอบกับเอกสารตามอุทธรณ์มีจำนวนมาก แต่ต่อมาก็ได้ส่งเอกสารไปให้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ และชี้แจงด้วยวาจาสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายฎีกามีคำขอเปิดเผยให้ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ รายรับจากการรับสมัครสมาชิก และรักษาสถานภาพ รายการที่ ๔ รายได้จากค่าขึ้นทะเบียนใบอนุญาตว่าความ รายการที่ ๕ รายจ่ายที่ใช้จัดอบรมวิชาว่าความรุ่นที่ ๔๖ ถึงปัจจุบัน และรายการที่ ๖ รายได้จากค่าสมัครตั๋วปีและค่ารักษาสถานภาพช่วงต้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงปัจจุบัน เป็นข้อมูลข่าวสารการบริหารงานภายในของสภาทนายความ ซึ่งเป็นองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ จึงเป็นหน่วยงานของรัฐ และเมื่อข้อมูลข่าวสารมีอยู่ในรายงานการประชุมและส่งให้สมาชิกอยู่แล้ว ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๔ รายการ จึงไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ หลักฐานการเบิกจ่ายเงิน รายการที่ ๒ หลักฐานการนำใบเสร็จรับเงินมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมที่เบิกเงินจากสภาทนายความ เป็นการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน ในการบริหารงานภายในองค์กรสภาทนายความ ไม่มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะแสดงถึงความโปร่งใสตรวจสอบได้ ข้อมูลข่าวสารนี้จึงเปิดเผยได้ ยกเว้นลายมือชื่อที่ปรากฏในเอกสารการเบิกเงิน เพราะจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้สภาทนายความ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณการเบิกจ่ายเงินของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาทนายความ จำนวน ๖ รายการ พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นายฎีกา เว้นแต่ลายมือชื่อในเอกสารการเบิกจ่ายเงิน ให้ปกปิดไว้แต่ให้เข้าตรวจดูลายมือชื่อได้

มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (สค ๒๕๓/๒๕๖๒)

"ข้อมูลโปร่งใส เชื่อใจ ไร้ทุจริต"

บทความ อ. ๔๓/๒๕๖๒

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

น้ำตาล เดอะซีรี่ส์

เป็นเรื่องที่กลุ่มตัวแทนชุมชนใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อปกป้องดูแลสภาพชุมชนของตนเอง ว่าจะได้รับสารเคมี หรือมลภาวะจากการประกอบกิจการหรือไม่ อย่างไร

กลุ่มอนุรักษ์ โดยนางสาวน้ำตาล มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน ขอข้อมูลข่าวสารการขออนุญาตก่อสร้างอาคารประกอบกิจการโรงงานผลิตน้ำตาลทราย กำลังการผลิต ๑๒,๕๐๐ ตันอ้อยต่อวันของบริษัท ทรายแดง รวม ๔ รายการ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า บริษัท ทรายแดง ใช้สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๗ จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นางสาวน้ำตาลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน ส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณา และชี้แจงสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คำขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร รายการที่ ๒ ใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร (แบบ อ. ๑) บริษัท ทรายแดง คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รายการที่ ๓ รายงานการจัดประชาคม อยู่ในความครอบครองของชุมชน ไม่มีอยู่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน รายการที่ ๔ รายงานการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน ในการพิจารณาคำขออนุญาตก่อสร้าง ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การอนุญาตเป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น จึงไม่มีมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจานตามที่นางสาวน้ำตาลมีคำขอ สรุปว่า ๑ กับ ๒ คัดค้าน ๓ กับ ๔ ไม่มี

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจานชี้แจงว่า "ไม่มี"ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของคณะกรรมการ ฯ หากนางสาวน้ำตาลไม่เชื่อว่าไม่มีเอกสาร ก็ใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เข้าตรวจสอบเอกสารได้ต่อไป ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ ที่หน่วยงานแจ้งว่าเจ้าของข้อมูลข่าวสารมีคำคัดค้าน และก็เห็นด้วยกับคำคัดค้านนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร การเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เปิดเผยได้ ยกเว้นสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน การเปิดเผยอาจรุกล้ำสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๓) จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน เปิดเผยข้อมูลข่าวสารคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร และใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร (แบบ อ. ๑) พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวน้ำตาล

กลุ่มอนุรักษ์ใช้สิทธิตามกฎหมายเพื่อให้ได้รู้เกี่ยวกับการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ และปกป้องคุ้มครองสิทธิของชุมชนและตนเอง รวมทั้งตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๖๒/๒๕๖๒) *"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"*

บทความ อ. ๔๔/๒๕๖๒
วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เข้าใจผิด

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่หน่วยงานเข้าใจว่าต้องเป็นคำสั่งศาลอย่างเดียว จึงจะให้เอกสารได้ แต่หน่วยงานก็เข้าใจวิธีปฏิบัติราชการต่อประชาชนเป็นอย่างดี มีหนังสือแจ้งตอบโดยเร็ว ประชาชนไม่ต้องรอนาน

นายหลักเขตเป็นประชาชนคนหนึ่งนี่แหละครับ ได้มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขาสิเกา ขอข้อมูลข่าวสารระวางที่ดินทุ่งเลี้ยงสัตว์ โดยขอให้ระบุว่าทุ่งเลี้ยงสัตว์ที่ตั้งอยู่หมู่ ๑ ตำบลไม้ฝาด ด้านทิศตะวันออก บรรจบ ณ จุดใด ชัดเจนเลยครับ แชร์ Location ให้ด้วย แต่สำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขาสิเกา มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ไม่มีระเบียบข้อกฎหมายให้ปฏิบัติ นายหลักเขตจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขาสิเกา มีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเพิ่มเติมสรุปว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขาสิเกา มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๒๘๕๗๘ ซึ่งระบุว่า ทุ่งเลี้ยงสัตว์ที่ตั้งอยู่หมู่ ๑ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ด้านทิศตะวันออกบรรจบ ณ ป่าสงวนแห่งชาติ (ควนผมเด็น) ส่วนสาเหตุที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้แก่นายหลักเขต เพราะเข้าใจผิดคิดว่าจะต้องรอให้ศาลมีคำสั่งให้เปิด จึงจะสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ขอได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารระวางที่ดินทุ่งเลี้ยงสัตว์ ที่ตั้งอยู่หมู่ ๑ ตำบลไม้ฝาด ด้านทิศตะวันออก ตามที่นายหลักเขตขอให้ระบุว่าไปบรรจบ ณ จุดใด เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายหลักเขตจึงสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้สำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง สาขาสิเกา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายหลักเขต

ไม่เป็นไรครับท่าน ถึงจะเข้าใจผิดแต่ท่านก็มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำขอให้ผู้ขอทราบอย่างรวดเร็ว ผู้ขอก็อุทธรณ์ต่อไป ให้คะแนนเต็มครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้หารือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๙๑/๒๕๖๒)

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

บทความหารือ ๔๕/๒๕๖๒
วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ไม่เกี่ยวข้อง แต่น้องอยากรู้

เป็นเรื่องที่หน่วยงานองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นหารือเรื่องจัดซื้อจัดจ้าง ไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเรามีคณะอนุกรรมการเฉพาะด้านพร้อมให้คำหารือ เชิญอ่านครับ

เทศบาลตำบลบ้านใต้ มีหนังสือไปถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แจ้งว่าได้รับหนังสือจากประชาชนคนหนึ่งขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเอกสารส่วนที่ ๒ ของผู้ชนะการประกวดราคาติดตั้งเสาไฟฟ้าถนนพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยว และเอกสารประกวดราคาซื้อด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (E-Bidding) เอกสารส่วนที่ ๒ ก็คือคุณสมบัติของสินค้า และคุณสมบัติของผู้ประกอบการ จึงขอหารือไป ๒ ข้อว่า ๑) ข้อมูลข่าวสารที่เขาขอเปิดเผยให้ได้หรือไม่ และต้องสอบถามคำคัดค้านจากเจ้าของข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๗ ก่อนหรือไม่ ๒) ผู้ขอรายนี้ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้อง ในการประกวดราคา สามารถขอข้อมูลข่าวสารได้ไหม

ในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้ว มีหนังสือตอบข้อหารือชี้แจงไปว่า สำเนาเอกสารส่วนที่ ๒ ของผู้ชนะการประกวดราคาติดตั้งเสาไฟฟ้าถนนพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นเอกสารเกี่ยวกับคุณสมบัติของสินค้า และคุณสมบัติของผู้ชนะการประกวดราคา แม้ไม่ใช่ผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) ก็ตาม แต่ข้อมูลข่าวสารส่วนที่ ๒ ของผู้ชนะการประกวดราคาเป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้ชนะการประกวดราคาใช้ในการยื่นเสนอราคา เพื่อแสดงถึงการมีคุณสมบัติตรงตามที่ราชการกำหนด ประกอบกับในหลักการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ (๒) กำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างต้องโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอน นอกจากนี้ การประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ โครงการติดตั้งเสาไฟฟ้าถนนพลังงานแสงอาทิตย์ในครั้งนี้ดำเนินการเสร็จสิ้นได้ตัวผู้รับจ้างแล้ว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ ซึ่งเคยมีคำวินิจฉัยที่ สค. ๔๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เป็นตัวอย่างไว้แล้ว และเมื่อเอกสารส่วนที่ ๒ เป็นข้อมูลที่ผู้ประกวดราคาทุกรายมีหน้าที่ต้องยื่นตามหลักเกณฑ์ เพื่อใช้ตรวจสอบคุณสมบัติว่าถูกต้องหรือไม่ การเปิดเผยจึงไม่กระทบประโยชน์ได้เสียของผู้ชนะการประกวดราคา จึงไม่ต้องแจ้งให้เสนอคำคัดค้านแต่อย่างใด

ส่วนประเด็นที่ว่า ผู้ขอข้อมูลข่าวสารไม่ได้เกี่ยวข้อง ขอได้หรือไม่ คืออย่างนี้ครับ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้สิทธิแก่ประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ กำหนดว่าบุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามมีสิทธิขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ดังนั้น แม้ไม่ใช่ผู้ยื่นเอกสารประกวดราคาตามประกาศของหน่วยงาน ก็มีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารได้ตามมาตรา ๑๑ ครับ

เรื่องจัดซื้อจัดจ้าง คนเขียร์อยู่ขอบสนามก็ขอได้ครับ ถ่ายเอกสารเรื่องนี้แจกให้ทั่วทุกส่วนงานเลยนะครับ เป็นแนวปฏิบัติได้ รวมทั้งนำหนังสือตอบข้อหารือจัดไว้ที่แฟ้มข้อมูลข่าวสารของท่านตามมาตรา ๙ (๑) ด้วยครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หารือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(หารือ ๑๖ สิงหาคม/๒๕๖๒)

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"